

Lakiosasto

14.11.2000

Työeläkelaitoksille

HALLITUKSEN ESITYS

- 1 KANSANELÄKKEEN TASOKOROTUKSESTA JA POHJAOSAN MAKSAMISEN LAKKAAMISESTA**
- 2 TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEMAKSUN JA PALKANSAAJAN TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUN HUOMIOON OTTAMISESTA ERÄISSÄ PÄIVÄRAHOISSA**
- 3 NS. SOTU-MAKSUSTA**

**1
KANSANELÄKE**

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 154/2000 vp).

**1.1
Kansaneläkkeen tasokorotus**

Hallitus esittää, että kansaneläkkeen täyttä määrää korotettaisiin 1.6.2001 alkaen 50 markalla kuukaudessa. Korotuksen määrä on laskettu vuoden 2000 kansaneläkeindeksin tasossa, joten vuonna 2001 se vielä korottuu tällä indeksillä.

Kansaneläkkeen tasokorotuksella olisi heijastusvaikutuksia myös eräiden muiden etuuksien määrään. Perhe-eläkelain mukaisen leskeneläkkeen täydennysmäärän, maatalousyrittäjien luopumistuen täydennysosan ja maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosan enimmäismäärään tehtäisiin samoin 50 markan kuukausikorotus. Myös ylimääräisen rintamalisän enimmäismäärä ja sotilasavustuksen perusavustuksen enimmäismäärä nousisivat.

Kansaneläkkeen määrään on viimeksi tehty tasokorotus vuoden 1984 alussa.

Lakiosasto

14.11.2000

Verotuksen eläketulovähennyksen enimmäismäärät (sekä kunnan että valtion eläketulovähennys) riippuvat kansaneläkkeen täydestä määrästä ja kansaneläkkeen korotus nostaa näitä enimmäismääriä. Näin ollen kansaneläkkeen nousu hyödyttää myös niitä työeläkkeen saajia, jotka eivät eläkkeen määrän takia lainkaan saa kansaneläkettä, mutta joilla verotuksessaan vielä on oikeus eläketulovähennykseen.

1.2

Entisen pohjaosan poistaminen

Kansaneläke tuli vuoden 1996 alusta kokonaan eläkevähenteiseksi. Samassa yhteydessä alettiin pienentää myös sellaisten kansaneläkettä jo saavien henkilöiden pohjaosaa, joilla ei muun eläketulon vuoksi enää olisi ollut oikeutta kansaneläkkeeseen, jos eläke olisi tullut vasta tuolloin myönnettäväksi.

Pohjaosan oli tarkoitus poistua vuoden 2001 alusta

Aluksi entistä pohjaosaa pienennettiin 20 prosentilla vuodessa ja tarkoitus oli, että pohjaosa poistuisi kokonaan vuoden 2001 alussa. Vuoden 1999 pienennysprosentti oli kuitenkin vain 17,3 ja sen vuoksi pohjaosaa olisi vielä jäänyt maksettavaksi myös vuonna 2001. Maksettavaksi jäävä pohjaosa jäisi kuitenkin alle pienimmän maksettavan kansaneläkkeen määrän. Se olisi niin vähäinen, ettei sen maksaminen olisi taloudellisesti eikä hallinnollisesti tarkoituksenmukaista. Tämän vuoksi ehdotetaan, että pohjaosan maksaminen lakkaisi vuoden 2001 alusta, kuten alkuperäinen tarkoitus oli.

Työeläkkeisiin vuoden 2001 alusta tehtävä indeksikorotus nostaa niiden henkilöiden työeläkettä, joihin pohjaosan poistaminen kohdistuu. Näin ollen pohjaosan poistaminen kokonaan vuonna 2001 ei alentaisi makssussa olevan kokonaisaläkkeen määrää. Joissakin yksittäistapauksessa eläkkeen kokonaismäärä voisi alentua, jos eläkkeestä samanaikaisesti poistuu puolisolisa ja lapsikorotus pienenee.

Kansaneläkkeen saamiseen sidotut etuudet jatkuisivat

Osalle niistä eläkeläisistä, joilta kansaneläkkeen entinen pohjaosa poistuu, maksetaan kansaneläkelain mukaista eläkkeensaajien hoitotukea, eläkkeensaajien asumistukilain mukaista asumistukea tai ulkomaille sosiaaliturvasopimuksen perusteella maksettavaa rintamalisää. Näiden kaikkien maksaminen on sidottu kansaneläkkeen saamiseen. Ehdotuksen mukaan pohjaosan poistuminen ei vaikuttaisi niiden jatkumiseen.

Lakiosasto

14.11.2000

2

**TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEMAKSUN JA PALKANSAAJIEN TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUN
VAIKUTUS PÄIVÄRAHOIHIN****Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työntekijäin eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun huomioon ottamisesta eräissä päivärahoissa (HE 156/2000 vp)**

Esityksen mukaan niissä päivärahaetuuksissa, jotka määräytyvät henkilön työtulon perusteella, vähennetään työtulosta tai maksettavasta etuudesta työntekijäin eläkemaksua ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua vastaavana osuutena viisi prosenttia ennen päivärahaetuden vahvistamista. Vähennys on saman suuruinen kuin tänäkin vuonna.

Vähennys perustuu siihen, että työntekijältä perittävä eläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu alentavat myös palkansaajan ansiotasoa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän selvittämään, miten palkansaajilta perittävä työeläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu voitaisiin ottaa huomioon pysyvällä tavalla lainsäädännössä. Tähän saakka vähennyksestä on säädetty vuosittain erillislailla.

3

SAIRAUSVAKUUTUSMAKSUT JA TYÖNANTAJAN KANSANELÄKEMAKSU**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta (HE 132/2000 vp)**

Hallitus esittää, että eläkkeensaajilta eläketulon perusteella perittävä sairausvakuutusmaksu alenisi 0,30 pennillä nykyisestä. Vuonna 2001 maksu olisi siten 2,90 penniä veroäyriältä.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksu sen sijaan pysyisi ennallaan vuonna 2001 eli maksu olisi edelleen 1,50 penniä veroäyriältä.

Myös työnantajalta perittävät maksut säilyisivät vuonna 2001 ennallaan. Yksityisen työnantajan sairausvakuutusmaksu olisi siis edelleen 1,60 % ja kansaneläkemaksu 2,00 %, 4,00 % tai 4,90 % palkoista. Yksityisen työnantajan koko sosiaaliturvamaksu vuonna 2001 olisi siten 3,60, 5,60 tai 6,50 % palkoista.

Lakiosasto

14.11.2000

4

HALLITUKSEN ESITYKSET

Yleiskirjeessä mainittuja hallituksen esityksiä voi sekä suomen- että ruotsinkielisenä tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (09) 5660 566. Hallituksen esitykset löytyvät myös internetistä sekä osoitteesta <http://www.edita.fi> että osoitteesta <http://www.eduskunta.fi>

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma